

656.13

0-53

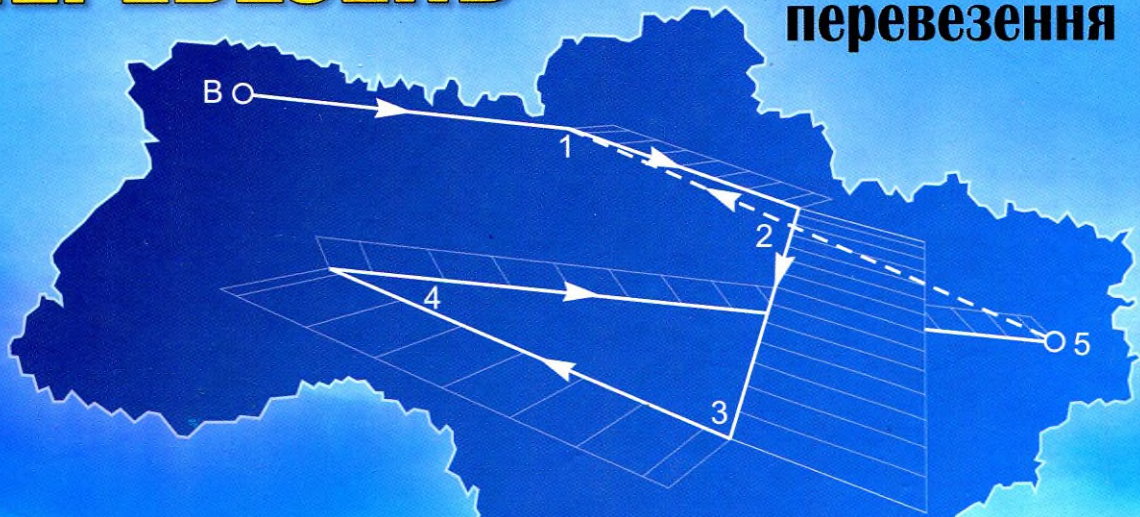
Мирослав ОЛІСКЕВИЧ

ОРГАНІЗАЦІЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Частина перша

**Вантажні
перевезення**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

Мирослав ОЛІСКЕВИЧ

ОРГАНІЗАЦІЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Частина перша

Вантажні перевезення

Навчальний посібник

*Рекомендувала Науково-методична рада
Національного університету "Львівська політехніка".*

Львів
Видавництво Львівської політехніки
2017

УДК 656.12.83(075.8)

О 54

Рецензенти:

Поляков А. П., доктор технічних наук, професор, Вінницький державний технічний університет;

Форнальчик Є. Ю., доктор технічних наук, професор, Національний університет “Львівська політехніка”;

Кузьмінський Р. Д., доктор технічних наук, доцент, Львівський національний аграрний університет

*Рекомендувала Науково-методична рада
Національного університету “Львівська політехніка”
(протокол № 24 від 21.12.2016 р.)*

Оліскевич Мирослав

О 54

Організація автомобільних перевезень: у 2-х ч.: навч. посібник /
М. С. Оліскевич. - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. -
Ч. 1: Вантажні перевезення. — 336 с.

ISBN 978-966-941-084-9

У посібнику викладено засади організації транспортного процесу. Подано характеристику сучасної матеріально-технічної бази вантажних автомобільних перевезень, класифікацію та властивості вантажів. Формалізовано підходи дослідження транспортної мережі, описано основні експлуатаційні властивості автотransпортних засобів, дано критичний аналіз продуктивності вантажівок на простих транспортних циклах та у середніх і великих транспортних системах. Описано технології навантажувально-розвантажувальних робіт. Показано методологію розв'язування основних типових задач організації транспортного процесу. Навчальний посібник призначений для студентів, що вивчають курс “Організація автомобільних перевезень” за фахом “Автомобільний транспорт” і “Транспортні технології”.

УДК 656.12.83(075.8)

ISBN 978-966-941-084-9

© Оліскевич Мирослав, 2017
© Національний університет
“Львівська політехніка”, 2017

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК ПРИЙНЯТИХ СКОРОЧЕНЬ	6
ПЕРЕДМОВА	7
Розділ 1. РОЗУМІННЯ ТРАНСПОРТНОГО ПРОЦЕСУ	11
1.1. Класифікація вантажних автомобільних перевезень.....	11
1.2. Означення та загальна характеристика транспортного процесу.....	14
1.3. Структура транспортного процесу.....	20
1.4. Критерії ефективності.....	21
Контрольні питання.....	25
Розділ 2. ЗАСАДИ ВАНТАЖОЗНАВСТВА	26
2.1. Предмет, мета, задачі вантажознавства.....	26
2.2. Терміни й означення вантажознавства.....	26
2.3. Властивості вантажів.....	28
2.4. Класифікація вантажів.....	39
2.5. Тара і пакування.....	51
2.6. Маркування вантажів.....	57
2.7. Вимірники транспортних матеріальних потоків.....	67
2.8. Методи дослідження вантажопотоків.....	73
Контрольні питання.....	78
Розділ 3. АВТОМОБІЛЬНІ ТРАНСПОРТНІ МЕРЕЖІ	80
3.1. Структура і властивості транспортних мереж.....	80
3.2. Місцеві та магістральні транспортні мережі. Міжнародні транспортні коридори.....	92
3.3. Означення, властивості та класифікація вантажних автомобільних маршрутів.....	99
3.4. Пропускна спроможність мережі. Рівень її використання.....	103
3.5. Визначення найкоротших відстаней між будь-якими двома пунктами транспортної мережі.....	106
3.6. Оптимізація вантажопотоків на заданій транспортній мережі.....	110
3.7. Задача перевезення неоднорідного продукту на різному транспорті.....	117
3.8. Визначення найкоротшого кільцевого маршруту між усіма пунктами транспортної мережі. Метод “розділяй і пануй”.....	118
Контрольні питання.....	124

Розділ 4. ТЕХНІЧНІ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЙНІ	
ВЛАСТИВОСТІ АТЗ.....	125
4.1. Показники вантажомісткості автомобілів.....	125
4.2. Оптимізація завантаження автомобіля пакетами.....	132
4.3. Показники парку АТЗ.....	136
Контрольні питання.....	145
Розділ 5. НАВАНТАЖУВАЛЬНО-РОЗВАНТАЖУВАЛЬНІ	
ЗАСОБИ І ТЕХНОЛОГІЇ.....	147
5.1. Функції та класифікація навантажувально-розвантажувальних машин і пристроїв.....	147
5.2. Основні параметри навантажувально-розвантажувальних машин і пристроїв.....	176
5.3. Автомобілі-самонавантажувачі та саморозвантажувачі.....	183
5.4. Вибір технології навантажувально-розвантажувальних робіт та обладнання.....	190
5.5. Вплив типу і кількості навантажувально-розвантажувальних машин на простоювання рухомого складу.....	198
5.6. Планування навантажувально-розвантажувального транспортно-технологічного пункту.....	207
5.7. Визначення нормативного часу простою автомобіля під навантаженням-розвантаженням.....	211
Контрольні питання.....	212
Розділ 6. ДОПОМІЖНІ ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ І ОПЕРАЦІЇ.....	214
6.1. Тара і пакування. Пакувальні засоби.....	214
6.2. Контейнери.....	226
Контрольні питання.....	244
Розділ 7. ФУНКЦІЇ ВИКОНАВЦІВ ТРАНСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ.....	245
7.1. Психофізіологічні професійні властивості водіїв.....	245
7.2. Нормативи тривалості роботи і відпочинку водіїв.....	246
7.3. Організація роботи водіїв на міжміських і міжнародних маршрутах.....	254
Контрольні питання.....	259

Розділ 8. ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ДЕЯКИХ	
КЛАСІВ ВАНТАЖІВ	260
8.1. Перевезення генеральних вантажів.....	260
8.2. Перевезення сипких, навальних, рідких та газоподібних вантажів.....	265
8.3. Перевезення вантажів, які швидко псуються.....	270
8.4. Перевезення небезпечних вантажів.....	278
8.5. Перевезення негабаритних, довговимірних, великотоннажних вантажів.....	287
8.6. Перевезення крихких вантажів.....	293
Контрольні питання.....	295
Розділ 9. ТИПОВІ ЗАДАЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ	
ТРАНСПОРТНОГО ПРОЦЕСУ	296
9.1. Маршрутизація масових великогуртових перевезень.....	296
9.2. Оптимізація транспортних циклів залежно від обсягу прогнозованих вантажопотоків.....	298
9.3. Вибір АТЗ для заданих умов перевезення.....	305
9.4. Розподіл парку транспортних засобів за детермінованими замовленнями.....	311
9.5. Формування раціональної структури парку АТЗ за його вантажністю за умови випадкових гуртових замовлень.....	316
9.6. Розподіл парку АТЗ за випадковими замовленнями.....	319
Контрольні питання.....	325
ЛІТЕРАТУРА	
ДОДАТКИ	329
ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК	331